

Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački
UVOD I HOMILIJA
u euharistijskome slavlju
prigodom početka XI. akademske godine (2020./2021.)
na Hrvatskome katoličkom sveučilištu
Crkva sv. Antuna Padovanskoga, Zagreb-Sveti Duh
1. listopada 2020. u 10 sati

Dragi sveučilištarci, subraćo svećenici, redovnici i redovnice, braćo i sestre, **nalazimo se na pragu na kojemu se miješaju sjećanja i nadanja**, na granici na kojoj **treperi iščekivanje i započinje spomen**; gdje se **dodiruje nesigurnost prvih koraka i gdje postoje oslonci puni pouzdanja...** Zato nisam ravnodušan na početku akademske godine, svjestan da smo **jedni drugima gosti i domaćini, ranjivi i zaštićeni istodobno**, dijeleći isto otajstvo.

Došli smo na euharistijsko slavlje koje obuhvaća sve naše živote, od njihova početka na zemlji do beskrajna vječnosti. Odazvali smo se, **da bismo zazvali darove Duha Svetoga**, živjeli Kristovu prisutnost i zajedništvo u milosrdnome pogledu nebeskoga Oca; **da bismo molili za sve članove Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i za njegovo djelovanje u 11. akademskoj godini**. Pred Gospodina donosimo **svakoga i svaku od vas i sve službe** kojima svoje živote posvećuju konkretni ljudi, počevši od subrata, **veleučenoga gospodina Rektora, profesora dr. Željka Tanjića, prorektora i pročelnika studija**, da bi svi: **i studenti i nastavnici i djelatnici bili jedno, oduševljeno srce**.

Pozvani smo Božjim pozivom činiti velika djela, dopustiti mu da se po nama očituje u svojoj veličini i ljepoti ljubavi. Taj **veliki poziv ostvaruje se „malenim putem“**, **poniznošću** koju danas molimo osobito po zagovoru svete Terezije od Djeteta Isusa.

U vremenu obilježenom **raznim udaljenostima** priznajmo grijehe kojima smo se udaljili od Gospodina i bližnjih, pokajmo se i molimo oprostjenje i Božju blizinu ljubavi.

HOMILIJA

Liturgijska čitanja:
Job 19, 21-27; Ps 27, 7-9abc.13-14; Lk 10, 1-12

1. Započinjem navodom svete Male Terezije koji se tiče Isusovih riječi koje smo upravo čuli. Ona piše:

„Kakvog li otajstva! Nije li Isus svemoćan? Nisu li sva stvorenja od onoga koji ih je stvorio? **Zašto, dakle, Isus kaže: Molite Gospodara žetve da pošalje radnike? Zašto? Jedinu je razlog u tome što Isus za nas ima toliko neshvatljivu ljubav da nas želi učiniti dionicima u svome djelu spasenja duša! Ništa ne želi učiniti bez nas.**“

Draga sveučilišna zajednico, draga vjernička obitelji!

Početcima pripadaju raznovrsne intonacije, usredotočenost, uzimanje zaleta i daha, traženje putova, zauzimanje mjesta i – neizbježno – poticaji. **Poticaji i savjeti** dio su početaka.

Premda, vjerujem, imate **dovoljno motivacije**, o čemu govori i ovo naše zajedništvo, te da vas **nije potrebno ni posebno poticati**, u brizi za bližnje **poticaji su izražaji ljubavi**. Zato mi se čini itekako prikladnim da ih danas slušate i prihvaćate s tim osjećajima i raspoloženjem.

I drago mi je da u ovome slavlju, u kojemu se očituje duh dara i ljubavi, **riječi savjeta, poticanja i ohrabivanja ne trebam tražiti ja**, nego ih je **za vas, za nas izgovorio Isus**. Štoviše, to nisu uobičajeni poticaji, nego **navještaj Radosne vijesti**, našega dioništva u nebeskome kraljevstvu.

Iz toga navještaja izdvajam **tri naglaska**.

2. Prvi se tiče u crkvenome životu **često navođene Isusove rečenice**, primijenjene u brizi za svećenička i redovnička zvanja te ostale službe u zajednicama vjernika: „**Žetva je velika, ali radnika malo.**“

U toj rečenici, ne samo zbog toga što je zadnja riječ, **težište se stavlja**, očito jer ga tako čuju naše uši i naše srce, **na riječ 'malo'**, radnika je malo. Još i više: mi **čujemo riječ 'premalu'**; **osjećamo nedostatak, nemogućnosti**. **Premalo je svećenika, redovnika, redovnica; premalo je katolika, istinskih vjernika, zauzetih laika; premalo studenata, djece, premalo Hrvata, premalo...**

No, **Isus donosi Radosnu vijest koju**, nažalost, prečujemo: **Žetva je velika**. Velika, neizmjerena. Ne bismo nipošto **od Radosne vijesti o velikoj žetvi smjeli napraviti žalosnu vijest o premalo radnika**. Isus nam daruje svoj pogled, čistoću oka koje vidi bogatstvo žetve i berbe. Tamo gdje mi vidimo prijetnju nepreglednih prostora nedostataka, pada brojnosti i pustoš, **on vidi mogućnosti i plodove**. Odlučujuć je taj obrat. Tamo gdje su ljudi očekivali čupanje i uništavanje korova, on donosi dozrijevanje; tamo gdje prokazivalo udaljavanje Boga od čovjeka, on je postao čovjekom; tamo gdje mi osjećamo potrebu govoriti o udaljenosti ljudi od vjere, od Boga, Isus nas šalje govoriti: *Približilo se kraljevstvo Božje*.

U evanđeoskim prisposodobama izmjenjuju se prizori o radu, podnošenju žege, obrađivanju polja, sjetvi i žetvi s raznim nijansama. Zato je **dragocjeno na početku nove akademske godine vidjeti zrnje i plodove koje treba ubrati, na poljima kojima je prošao Sijač, a Sijač je naš Gospodin**. Mi smo pozvani biti suradnici rasta i – ma koliko nas malo bilo – **sudionici radosti žetve i berbe**. Ona konačna pripada Gospodinu, ne nama.

3. Braćo i sestre, On nas šalje na put izgrađivanja kraljevstva, njegova rasta, snagom istoga Duha kojim su polja zasijana. **Kako nas šalje**, učenike nekada i nas danas?

Isus najprije naznačuje da **ne idu sami, nego „dva po dva“**, da imaju oslonac, razgovor, prijatelja; da žive blizinu te jedan drugomu budu utjeha i prisutnost onoga ognja kojim im je Gospodin zapalio srce, a kojemu trajno prijete hladnoća. Šalje ih tako, jer: gdje su dvojica ili trojica u njegovo ime, tamo je i On.

Šalje ih dva po dva, **bez stvari i sredstava**. To je djelomično ponavljanje onoga što je rekao u prethodnome poglavlju govori, kada šalje dvanaesticu apostola.

Kaže im da ne uzimaju ništa na put, **„ni štapa, ni torbe, ni kruha, ni srebra!** I da niste imali više od dvije haljine!“ (Lk 9, 3) Kada netko gleda svećenike, osobito nas biskupe, **kada se gleda naše liturgijsko slavlje, čini se da sve proturječi toj Isusovoj uputi:** i štap i odjeća i vrijedni predmeti.

Ipak, ovdje je važno **ne previdjeti razliku između slavlja i navjestiteljskoga hoda;** slavlja, za koje u prisposodobama Isus traži svečano, najljepše ruho, doličnost pripreme, i hoda, u kojemu **sve treba odražavati slobodu, nenavezanost i nesebičnost.**

Iza svake spomenute riječi o toj kršćanskoj slobodi u našoj se suvremenosti **može pojaviti pitanje: Zar je moguće tako živjeti i raditi? Ili tihi prijekor: Isuse, pa to nije životno, niti je ostvarivo.** I na ovome je mjestu važno **ne prečuti Radosnu vijest.** U tome se poslanju **osjeća lakoća, neopterećenost, odvažnost, svježina, oduševljenje...**

Osim toga, šalje nas **kao ovce među vukove** koji će, osim svoje grabežljivosti, nastupiti i brojniji, ali **neće uništiti život niti prevladati.**

4. Ne trebaju nositi ništa, a ipak, **nešto trebaju donijeti.** Učenici ljudima donose **Boga koji dolazi ususret; oni donose mir koji zrači istinom.** Taj istinski mir ima moć dokidati razdjelnice, tražiti i davati oprostjenje, obnavljati povjerenje, prihvaćati i slušati.

Braćo i sestre, naše Sveučilište odražava taj mir u geslu: *Lux vera - Svjetlo istinsko.* U njemu je objava Božje riječi, u njemu je snaga života, u njemu je **dar vječnosti po Utjelovljenju i Uskrsnuću.**

Čuli smo Joba koji u vapaju govori: **„Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi i posljednji će on nad zemljom ustati.** A kad se probudim, k sebi će me dići: iz svoje ću puti tad vidjeti Boga.“ Od te Jobove rečenice do Isusovoga ohrabrenja: *Ja sam uskrsnuće i život* struji istina Objave o tjelesnome u suglasju s duhovnim. **Onaj koji nas je pozvao u život na zemlji želi da zauvijek budemo s Njime, živi u Njemu.**

Usmjerenost prema životu onkraj smrti **ne odvaja nas od odgovornosti prema zemaljskomu.** Upravo suprotno, jer daje smisao našim izborima, odlukama, nastojanjima.

Danas svjedočiti tu kršćansku istinu koja povezuje Stvaranje, Utjelovljenje i Uskrsnuće, nije nipošto lako, bilo u akademskome životu, bilo u drugim ozračjima hrvatskoga društva. Ponekad se traži odvažno svjedočanstvo koje sadrži i spremnost na progonstvo, obescjenjivanja i razna zlostavljanja.

Kršćani su i u starini i danas diljem svijeta **progonjeni i mučeni in odium fidei, iz mržnje prema vjeri**. No, svaki takav postupak sadrži i **mržnju prema istini**. Danas pak izgleda da kršćanke i kršćani sve više moraju biti spremni na progonstvo *in odium sensus (humani) – iz mržnje prema smislu (ljudskosti), odnosno – pučki rečeno – iz mržnje prema zdravomu razumu*.

Čak i ta hrvatska riječ 'smisao' govori o **povezanosti misli**, o cjelini koja danas nedostaje, koja je razmrvljena do te mjere da nije u stanju biti ni uporište ni smjerokaz. **Kada je istina prognana i kada ju se ne traži, nestaje smisao**. Tamo pak gdje njega nema, **nestaje duha i života**.

5. Dragi Kristovi prijatelji, naveo sam tri naglaska koja mi se čine dobrim poticajem u molitvi za darove Duha na jednome početku: **ljepota žetve, snaga slobode i mir u istini**. Možda ih se sjetite u spomenu na ovu – izvanjski gledano – neobičnu godinu. **Nikada nas nema premalo, ako se radujemo žetvi; nismo preslabi, ako smo slobodni; nećemo biti tjeskobni, ako slijedimo istinu**.

Ako postoji smisao, tada se povećava i brojnost ljudi i sredstava. Nipošto obratno. Sveučilišta u Hrvatskoj **pozvana su biti nositelji, njegovatelji i promicatelji smisla**. To osobito vrijedi za ovo naše Sveučilište, u kojemu smo svi pozvani biti žeteoci dobra, ljepote i istine.

I na kraju **još jedan navod riječi svete Terezije**, punih djetinje nježnosti i iskrene pobožnosti, u kojima se susreću spomenuta tri naglaska: Najprije pita: „Nije li sam **Isus zacrtao naš put?** Ne prosvjetljuje li nas on i objavljuje našim dušama?“, a zatim nastavlja: „Sve nas vodi k njemu. **Cvijeće koje raste uz put ne zavodi naša srca**. Divimo mu se, sviđa nam se, jer **govori o Isusu, o njegovoj snazi, o njegovoj ljubavi, ali naša srca ostaju slobodna**.“

Amen.